

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Назва освітнього компонента <i>Обов'язковий/вибірковий</i>	Історія зарубіжної літератури <i>Обов'язковий</i>
Ступінь освіти Бакалавр / магістр / доктор філософії Освітня програма	Бакалавр Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2021-2022 / VI семестр / 3 курс
Викладач	Огульчанська О.А.
Профайл викладача	https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=15409
Контактний тел.	0673179787
E-mail:	Oksanaogulchanska10@ukr.net
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5448
Консультації	<i>Очні консультації:</i> згідно з розкладом консультацій викладачами кафедри української і зарубіжної літератури <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонент «Історія зарубіжної літератури» належить до основних освітніх компонентів. У процесі навчання здобувачі оволодівають методами і навичками історико-культурного, літературного аналізу, необхідного для розв'язання фахових завдань, вміннями працювати з фаховою літературою, робити історико-культурний, літературний аналіз художніх творів, визначати роль і значення творчості зарубіжних письменників ХІХ– ХХ століття. Зміст освітнього компонента реалізується у двох блоках (1. Розвиток зарубіжної літератури ХІХ століття і 2. Розвиток зарубіжної літератури ХХ століття). Здобувачі ознайомлюються з творчістю кращих представників літератур зазначених періодів (Ч. Діккенс, Дж. Байрон, Джек Лондон, Т. Драйзер, Е. М. Ремарк, В. Вулф та ін.). Освітній компонент сприяє формуванню і розвитку загальних і фахових компетентностей.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою освітнього компонента «Історія зарубіжної літератури» є цілеспрямоване, системне вивчення закономірностей розвитку зарубіжної літератури ХІХ–ХХ, аналіз художніх творів, що належать до різних літературознавчих напрямів і течій (романтизму, реалізму тощо). Також здобувачі ознайомлюються зі зразками різних художніх явищ, жанрів, стилів, що формувались у означений період у світовому літературному процесі. Тематичний зріз: широкий спектр літературних напрямів і течій, творчість найяскравіших представників зарубіжної літератури ХІХ—ХХ ст. крізь призму філософії, естетики, особливостей культурно-сторичного руху, історії тощо.

Основними **завданнями** є фахова підготовка здобувачів до формування в учнів знань про розвиток зарубіжної літератури ХІХ–ХХ століття; умінь орієнтуватися у художніх процесах історико-культурних епох і відповідних літературних явищах; набуття знань про спадщину видатніших письменників, умінь і навичок аналізувати їх твори,

робити певні узагальнення, простежувати часові, просторові, творчі (ідейні, тематичні, формальні, стильові тощо) літературні зв'язки; формування думки про важливу роль письменства минулих часів для подальшого розвитку літератури і культури; виховання поваги до художнього слова.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філологічної освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ФК 1 Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури

ФК 2 Здатність використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ української мови та літератури, методик викладання української мови та літератури

ФК 7 Володіння методологіями, інструментами і проблемами, що відносяться до всіх основних напрямів розвитку зарубіжної літератури від античності до поч. ХХІ ст.; здатність аналізувати тенденції розвитку зарубіжної літературної творчості цього періоду, розуміти її філософсько-естетичні основи, особливості літературно-художніх явищ, процеси виникнення, становлення й змінності традицій у зарубіжній літературі;

ФК 10 Спроможність оцінити комунікативну і / або естетичну значущість художнього тексту; володіння навичками кваліфікованої інтерпретації різноманітних типів текстів, у тому числі й навичками розкривати їх смисл, простежувати зв'язки із культурно-історичним контекстом епохи, враховуючи різні форми і канали передачі й кодування інформації; володіння навичками зіставляти мови культур і демонструвати взаємодію мистецтв та використовувати їх у педагогічній діяльності

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 6. Знає провідні тенденції розвитку світового літературного процесу, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори світової класики й сучасності у взаємозв'язках з вітчизняною літературою й культурою.

ПРН 13. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

ПРН 15. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної культури.

ПРН 16. Розрізняє епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української і світової літератури за їх сутнісними характеристиками й у взаємодії.

ПРН 17. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 18. Використовує гуманістичний потенціал української і світової літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 28. Керується у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

ПРН 29. Ефективно спілкується в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Кількість годин	20	20	50

6. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

Неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання.

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1. СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1						
БЛОК 1. РОЗВИТОК ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ СТОЛІТТЯ						
6	Тема 1. Особливості розвитку зарубіжної літератури ХІХ століття. Література Німеччини і Франції.	Лекція №1 (4 год) Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	Тема 2. Література періоду романтизму у Німеччині. Творчість Е.Т.А. Гофмана і Г. Гейне	Практичне №1 (2 год) Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора.		впродовж першого навчального семестру (перший

			здобувачі в	Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		періодичний контроль)
2	Тема 3. Література Франції. В. Гюго	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачі в			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 4. Творчість Жорж Санд. «Консуело», «Графиня Рудольштадт»	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачі в			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 5. Ф.Р. де Шатобріан – особливості стилю письменника	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачі в)			
4	Тема 6. Своєрідність розвитку американського й англійського романтизму	Лекція №2 (2 год) Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачі в			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

2	Тема 7. Творчість В. Скотта.	Практичне №2 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачі в	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 8. Особливості художнього мислення Дж. Байрона	Практичне №3 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачі в			
4	Тема 9. Становлення ідіостилію Е. По («Маска червоної смерті», «Вільям Вільсон», «Система доктора Смолла і професора Піріа», «Провалля і маятник», «Вбивства на вулиці Морг», «Падіння дому Ашерів»),	Самостійна робота (4 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачі в			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 10. Творчість Г. Мелвілла.	Практичне №4 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачі в	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора Ознайомитись із критикою, вміти		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

				аналізувати твори.		
2	Тема 11. Творчість (В. Ірвінг новели за вибором студента. Джеймс Фенімор Купер (Пенталогія про Шкіряну Панчоху – оглядово)	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 12. Творчість Дж. Байрона. «Мандрівка Чарльда Гарольда».	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 13. О. Пушкін «Євгеній Онегін», поезії (за вибором студента), М. Лермонтов поезії за вибором студента	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

2 .	Тема 14. Розвиток зарубіжної літератури. Реалізм. Реалізм в Англії й Америці	Лекція №3(2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 15. Творчість Марка Твена «Пригоди Тома Соєра»	Практичне №5 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 16. Реалізм у Франції. Творчість О. де Бальзака.	Лекція №4(2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 17. Творчість Ф. Стендаля	Практичне №6 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

2	Тема 18. Творчість Ф. Достоевського	Лекція №5 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів)			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
---	-------------------------------------	-------------------	--	--	--	---

Блок 2. Розвиток зарубіжної літератури ХХ століття

2	Тема 19. Література ХХ століття. Література Франції	Лекція № 6 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 20. С. Маларме (поезії за вибором студента), М. Метерлінк (бельгієць) «Синій птах», П. Верлен (поезії за вибором студента), А. Рембо (поезії за вибором студента), Ш. Бодлер (поезії за вибором студента зі збірки «Квіти зла»)	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

2	Тема 21. Творчість Е. Золя	Практичне № 7 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 22. Література Британії ХХ століття	Лекція № 7 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 23. Творчість Дж. Фаулза.	Практичне № 8(2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 24. Творчість Дж. Оруелла	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			

2	Творчість Еліота. Аналіз твору «Безплідна земля»	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 26. Творчість В. Вулф «Місіс Деллоуей»	Практичне № 10(2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів		
2	Тема 27. Література Америки. У. Уїтмен (збірка «Листя трави»), Е. Гемінгвей «Старий і море», «По кому подзвін», Т. Драйзер «Американська трагедія».	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 28. Творчість Джека Лондона «Мартін Іден», «Час не чекає»	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів		
2	Тема 29. Література Німеччини	Лекція № 8 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів		впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

2	Тема 30. Творчість Е. Ремарка.	Практичне №12 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 31. Творчість Б. Брехта	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			
2	Тема 32. Томас Манн «Буддендброки», Генріх Манн «Учитель Гнус»	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 33. Література Америки і Латинської Америки	Лекція № 9 (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

2	Тема 34. Творчість Г. Маркеса	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 35. Норвегія Г. Ібсен «Пер Гюнт», К. Гамсун «Соки землі»	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори		впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 36. Література Австрії	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 37. Література Японії	Самостійна робота (4 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

2	Тема 39.Проблематика поетичної творчості представників «срібного століття».	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів	Опрацювати історико-літературні і теоретичні джерела. Прочитати художні тексти автора. Ознайомитись із критикою, вміти аналізувати твори	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 40. Творчість М. Булгакова.	Самостійна робота (2 год)	Див. п.9 або інші джерела за вибором здобувачів		

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Особливості розвитку зарубіжної літератури XIX століття. Література Німеччини і Франції.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Культурно-історична ситуація в зарубіжних країнах початку XIX століття. 2. Вплив філософії на розвиток напрямів і течій літератури. 3. Своєрідність розвитку літератури Німеччини. <p>Особливості розвитку літератури Франції</p>
Своєрідність розвитку американського й англійського романтизму	<ol style="list-style-type: none"> 1. Періодизація літератури США. 2. Основні теми і мотиви творчості В. Ірвінга, Ф. Купера. <p>Естетичні принципи розвитку романтизму в Англії.</p>
Розвиток зарубіжної літератури. Реалізм. Реалізм в Англії й Америці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Своєрідність розвитку зарубіжної літератури другої половини XIX ст.. 2. Взаємозв'язок романтизму і реалізму. 3. Особливості реалістичної літератури в Англії. Своєрідність ідіостилю У. Теккерея, Шарлоти Бронте та ін. 4. Реалізм в Америці.

<p>Реалізм у Франції. Творчість О. де Бальзака.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку реалізму у Франції. 2. Творчий шлях О. де Бальзака. Становлення стильової манери. 3. Романтизм і реалізм у творах О. де Бальзака 4. Сюжетно\композиційні особливості твору «Ежені Гранде». <p>Філософські питання у творі «Шагренева шкіра»</p>
<p>Творчість Ф. Достоєвського</p>	<p>Життєвий і творчий шлях Ф. Достоєвського.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Основні принципи творчості. 3. Проблематика і психологізм роману «Злочин і кара» <ol style="list-style-type: none"> 1. 4. Значення творчості Ф. Достоєвського для подальшого розвитку літератури
<p>Література ХХ століття. Література Франції</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку зарубіжної літератури ХХ століття. Розмаїття стилів і напрямів. 2. Розвиток французької літератури. 3. Творчий метод Антуана де Сент-Екзюпері. 4. Аналіз творчого доробку А. Камю, Гі де Мопассана, Ж. П. Сартра
<p>Література Британії ХХ століття</p>	<p>Особливості розвитку літератури Британії ХХ ст..</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Напрями і течії. 3. Своєрідність стилю Б. Шоу, Г. Гріна, Голсуорсі.
<p>Література Німеччини</p>	<p>Особливості розвитку літератури Німеччини ХХ ст..</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Напрями і течії. 3. Творчість Г. Гессе та Г. Белля.
<p>Література Америки і Латинської Америки</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку літератури Америки і Латинської Америки ХХ століття 2. Напрями і течії. 3. Творчість У. Уїтмена, Е. Гемінгвея

7.3 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
<p>Література періоду романтизму у Німеччині. Творчість Е.Т.А. Гофмана і Г. Гейне</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку німецького романтизму. Йєнські та гейдельберзькі романтики. 2. Новаторство митця Г. Гейне. Проблематика твору «Німеччина. Зимова казка». 3. «Книга пісень» як відображення романтичного розриву з дійсністю. 4. Своєрідність творчої манери Е.Т.А. Гофмана. 5. Проблематика повісті-казки «Золотий горнець». Хронотоп твору. 6. Специфіка романтичного гротеску у творі «Малюк Цахес»
<p>Творчість В. Скотта.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. творчий шлях В. Скотта. 2. В. Скотт – засновник історичного роману. 3. Естетичні і філософські погляди письменника. 4. Проблематика творів «Роб Рой», «Квентін Дорвард», «Айвенго». 5. Новаторство В. Скотта. 6. Роман «Айвенго» – утілення стародавньої історії Англії. 7. Образна система роману і психологізм. 8. Особливості проблематики твору «Квентін Дорвард». Аналіз персонажів..
<p>Особливості художнього мислення Дж. Байрона</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях Дж. Байрона. 1. «Мандрівка Чарльда Гарольда» – проблематика, особливості композиції. Аналіз Чальда Гарольда.

	2. Романтизм і реалізм у поемі
Творчість Г. Мелвілла	<ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях письменника. 2. Роман «Мобі Дік, або білий кит» у міфокритиці. 3. Образна система роману.
Творчість Марка Твена «Пригоди Тома Соєра»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях Марка Твена. 2. Естетичні принципи письменника. 3. Образна система роману «Пригоді Тома Соєра»
Творчість Ф. Стендаля	<ol style="list-style-type: none"> 1. Французький реалістичний роман. 2. Творчий шлях Ф. Стендаля. 3. Ознаки реалізму у романі «Червоне і чорне». Психологізм і актуальність проблематики.
Творчість Е. Золя	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях Е. Золя. 2. Натуралізм у циклі «Ругон-Маккари». 3. Сюжетні особливості роману «Жерміналь». Образні система роману. <p>Проблематика роману «Черво Париза».</p>
Творчість Дж. Фаулза	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оригінальність творчого мислення Дж. Фаулза. 2. Гра з текстом і з читачем у творах Дж. Фаулза. Інтелектуальні романи письменника. 3. «Маг» Дж. Фаулза як приклад постмодерного тексту. 4. Діалогізм роману Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта».
Творчість В. Вулф «Місіс Деллоуей»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості творчої манери В. Вулф. 2. Розуміння реальності В. Вулф.

	<p>3. Особливості “потоків свідомості” у психологічних романах В. Вулф. 3. Публіцистика В. Вулф.</p> <p>4. Естетизм письменниці, вплив М. Пруста.</p> <p>5. Своєрідність психологізму Вулф у творі «Місіс Деллоуей».</p> <p>6. Особливості часопростору твору «Місіс Деллоуей».</p>
Творчість Е. Ремарка	<p>1. Творчий шлях Е. Ремарка.</p> <p>2. «Втрачене покоління» у романі Е. Ремарка «На західному фронті без змін». Образна система. Філософія роману.</p> <p>3. Сюжетно-просторовий комплекс переходу межі в одному з найтрагічніших творів ХХ століття «Тріумфальна арка».</p>

7.4 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Особливості розвитку зарубіжної літератури ХІХ століття. Література Німеччини і Франції.	Проаналізувати 4–5 наукових розвідок, в яких розглянуто питання своєрідності літератури Німеччини і Франції.
Література періоду романтизму у Німеччині.	Дослідити один із творів письменників, представників романтизму в Німеччині. Вказати ознаки романтизму.

Література Франції. В. Гюго	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях В. Гюго. 2. сюжетно-композиційні особливості роману «Собор Паризької Богоматері». <p>Образна система , проблематика .</p>
Творчість Жорж Санд. «Консуело», «Графиня Рудольштадт»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчий шлях письменниці. 2. Тематичне розмаїття творів. 3. Поетика романів «Консуело», «Графиня Рудольштадт».
Ф.Р. де Шатобріан – особливості стилю письменника	Проаналізувати твори за вибором здобувача.
Своєрідність розвитку американського й англійського романтизму	Проаналізувати 4–5 наукових розвідок, в яких розглянуто питання своєрідності літератури Америки й Англії.
Становлення ідіостлію Е. По («Маска червоної смерті», «Вільям Вільсон», «Система доктора Смолла і професора Піріа», «Провалля і маятник», «Вбивства на вулиці Морґ», «Падіння дому Ашерів»),	Прочитати твори, зазначені у темі. Визначити проблематику і образну систему.
Творчість (В. Ірвінг новели за вибором студента. Джеймс Фенімор Купер (Пенталогія про Шкіряну Панчоу – оглядово)	<p>Проаналізувати новели В. Ірвінга. Визначити тематику, проблематику, філософські принципи.</p> <p>Проаналізувати 4–5 статей за творчістю Ф. Купера. Ознайомитися з пенталогією про Шкіряну Панчоу.</p>
Дж. Байрон «Мандрівка Чарльда Гарольда».	<ol style="list-style-type: none"> 2. Творчий шлях Дж. Байрона. <p>«Мандрівка Чарльда Гарольда» – проблематика, особливості композиції. Аналіз Чальда Гарольда. Ромаантизм і реалізм у поемі.</p>
О. Пушкін «Євгеній Онегін», поезії (за	Проаналізувати роман у віршах О. Пушкін «Євгеній Онегін», поезії (за

<p>вибором студента), М. Лермонтов поезії за вибором здобувача</p>	<p>вибором здобувача).</p>
<p>С. Маларме (поезії за вибором студента), М. Метерлінк (бельгієць) «Синій птах», П. Верлен (поезії за вибором студента), А. Рембо (поезії за вибором студента), Ш. Бодлер (поезії за вибором здобувача зі збірки «Квіти зла»)</p>	<p>Проаналізувати твори. Зробити постери до поетичного доробку письменників.</p>
<p>Творчість Дж. Оруелла</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчість Дж. Оруелла: тематичне розмаїття і проблематика творів. 2. Роман «1984» – вірець антиутопії. 3. Поетикальні особливості роману «Колгосп тварин» Дж. Оруелла.
<p>Творчість Еліота. Аналіз твору «Безплідна земля»</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Художні особливості творчості Еліота. 2. Поема Т. Еліота «Безплідна земля» – вершина модерністської поезії ХХ століття. 3. Філософські роздуми письменника. 4. Образна система.
<p>Література Америки. У. Уїтмен (збірка «Листя трави»), Е. Гемінгвей «Старий і море», «По кому подзвін», Реалізм Т. Драйзера. «Американська трагедія».</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати 4-5 поезій зі збірки У. Уїтмена «Листя трави». Визначити ітсильові домінанти творчості Уїтмена. 2. Філософія твору Е. Гемінгвей «Старий і море». 3. Проблематика роману Г. Гемінгвея «По кому подзвін». 4. Розробити постери до творів Джека Лондона й Т. Драйзера. 5. Поняття “американська трагедія”. 6. Проблематика роману Т. Драйзера «Американська трагедія». 7. Сюжетно-композиційні особливості роману. 8. Психологізм. 9. Образна система.

<p>Творчість Джека Лондона «Мартін Іден», «Час не чекає»,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика ранньої творчості Дж. Лондона. 2. Особливості творчого методу письменника. 3. Проблема позитивного героя. Характер романтики у творах “північного” циклу. Роман “Мартін Іден” і проблема мистецтва у буржуазному суспільстві. 4. Поетикальні виміри твору «Час не чекає».
<p>Творчість Б. Брехта</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток драматургії. 2. Значення творчості Б. Брехта для подальшого розвитку драматургії. 3. Теорія епічного театру Б. Брехта. 4. Проблематика твору «Матінка Кураж і її діти»
<p>Томас Манн «Будденброки», Генріх Манн «Учитель Гнус»</p>	<p>Розробити постери за темами</p>
<p>Творчість Г. Маркеса</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи засади магічного реалізму. 2. Творчий шлях Г. Маркеса. 3. Філософічність твору «Сто років самотності». 4. Образна система. 5. Своєрідність хронотопу роману.
<p>Норвегія Г. Ібсен «Пер Гюнт», К. Гамсун «Соки землі»</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку літератури Норвегії ХХ століття. 2. Творчість Г. Ібсена. Аналіз твору «Пер Гюнт». 3. Філософічність твору К. Гамсуна «Соки землі».
<p>Література Австрії</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку літератури Австрії ХХ століття. 2. Тематика і проблематика поезій Р.-М. Рільке. 3. Творчість Ф. Кафки. Поетика творів «Процес», «Замок», «Перевтілення»

Література Японії	<p>Особливості розвитку літератури Японії ХХ століття.</p> <p>2. Творчість Янусара Кавабати – унікальне явище японської літератури.</p> <p>3. «Тисяча журавлів» – своєрідність композиції і проблематики повісті.</p>
Проблематика поетичної творчості представників «срібного століття».	<p>1. Літературні напрями і течії.</p> <p>2. Творчість Г.Ахматової.</p> <p>3. Творчість О. Блока.</p> <p>4. Творчість Д. Мережковського.</p> <p>5. Творчість К. Бальмонта.</p> <p>Творчість С, Єсеніна</p>
Творчість М. Булгакова.	<p>1. Періодизація творчості М. Булгакова.</p> <p>2. тематика і проблематика творчості.</p> <p>3. Багатопроblemність роману «Майстер і Маргарита».</p> <p>4. Композиційні особливості роману «Майстер і Маргарита».</p> <p>6. Постмодерністські ознаки роману.</p>

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ФМОРИ КОНТРОЛЮ

семінар-дискусія, проектні технології, інтелект-карта, інтерактивна лекція, рольові ігри і/або ситуації. поточний, індивідуальні завдання, тести, модулі до двох періодичних контролів, підсумковий контроль

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з освітнього компонента проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в</p>
-----------------------------------	---

	<p>бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) здобувачем отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є іспит: (100 балів максимум за іспит+сума КТ1 і КТ): 2.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово</p>

	(без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу, узагальнення, висновки.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Землянська А.В., Огульчанська О.А. Історія зарубіжної літератури II пол. XX- поч. XXI ст.: навч. посіб. Мелітополь: МДПУ, 2015. 159 с.
2. Помазан І. О. Історія зарубіжної літератури XX століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл.: Нар. укр. акад., [каф. українознав.]. Х. : Вид-во НУА, 2016. 264 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бабенко К.П. До технології інтегрованого аналізу роману Г. Гессе "Гра в бісер" // *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2004. №6. С. 25–28.
2. Вент О., Пастухова А. У пошуках Пірамід. Урок за романом Пауло Коельо «Алхімік» // *Зарубіжна література в школах України*. 2018. №11. С. 14–20.
3. Волощук Є.В. Г. Аполлінер і розвиток французької та європейської авангардистської поезії // *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2003. №10. С. 41–47.
4. Волощук Є.В. На перетині гуманістичної та модерністської традицій: духовні джерела творчості Томаса Манна // *Всесвітня література в середніх навчальних закладах*. 2002. №12. С. 52–53.

5. Гладышев В.В. Изучение пьесы Б. Брехта “Мамаша Кураж и ее дети” в контексте эстетики эпического театра // *Зарубіжна література в школах України*. 2007. №6. С. 12–15.
6. Гмитрук Н. “Втрачена генерація” – хіба це проблема тільки Ремарка і Хемінгуея? // *Зарубіжна література*. 2001. Ч. 43. С. 1.
7. Дітькова С. Приречені на самотність. До вивчення роману Ф.С. Фіцджеральда “Великий Гетсбі” // *Всесвітня література і культура*, 2005. №9. С. 13–18.
8. Експресіонізм : [збірник наукових праць] / упоряд. Т. Гаврилів. Івано-Франківськ, 2004.
9. Давиденко Г. Й. Історія новітньої зарубіжної літератури: навч. посіб. Київ: Центр учбової літ-ри, 2008. 272 с.
10. Давиденко Г. Й., Чайка О. М Історія зарубіжної літератури ХІХ-поч. ХХст.: навч. посіб. Київ: Центр учбової літ-ри, 2009. 399 с.
11. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХІХ–поч. ХХст.: навч. посіб./ Г. Й. Давиденко, О. М. ЧайкаК.: Центр учбової літ-ри 2009.
12. Євченко Н. Інтертекстуальність як засіб організації тексту у постмодерністському романі П. Зюскінда «Парфуми: Історія одного вбивці» // *Вісник Житомирського державного університету*, 2011. №55. С.177–182.
13. Зарубіжна література ХІХ ст. Доба романтизму: підруч./ Д. С. Наливайко, К. О. ШаховаТернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2001. 415 с.
14. Історія зарубіжної літератури ХХст.: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / за ред. В.І. Кузьменка. - 2-ге вид., стер. Київ: Академія, 2012. 430.
15. Караменов Н. Птицы поют пальцами: французские модернисты конца ХІХ – начала ХХ в. // *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2003. №10. С. 53–54; №11. С. 48–54.
16. Матюшкіна Т.П. Еміль Золя та його “новий роман” // *Зарубіжна література*. 2007. №4. С. 23–27.
17. Назарець В.М., Васильєв Є.М., Пелех Ю.В. “Візитна картка” М. Метерлінка // *Всесвітня література та культура в середніх навчальних закладах України*. 2006. №1. С. 25–27.
18. Назарець В.М., Васильєв Є.М. Художні світи Аполлінера та Рільке: до вивчення творчості поетів // *Всесвітня література та культура*. 2002. №10. С. 47–51.
19. Константинова М., Ларіонова Н. Новаторство драматургії Бертольда Брехта. Інтегрований урок // *Зарубіжна література в школах України*. 2019. №7-8. С. 52–56.
20. Назарець В. М. Зарубіжна література: підручник для 9кл./ В. М. НазарецьК.: Вежа, 2009. 335 с.
21. Несторова Л. Сумна радість поезії Ф.Г. Лорки // *Зарубіжна література*. 2006. №1. С. 6–9.
22. Осипович І. Пошук нових засад і форм у західній поезії ХХ століття. Творчість Ф.Г. Лорки. Своєрідність художньо-поетичного світу // *Зарубіжна література*. 2005. №2. С. 42–44.
23. Соловцова І. Ібсен – реформатор європейської драми // *Зарубіжна література*. 2002. Ч. 17. С. 19–21.
24. Теорія літератури : [підручник] / за наук. ред. О. Галича. 2-ге вид. К. : Либідь, 2005. 488 с.

25. Фінчук Г.В. Революціонер в літературі: Е. Золя як фундатор західноєвропейського натуралізму // *Зарубіжна література в школах України*. 2007. №2. С. 51–54.
26. Хом'як Т.В. Світові війни очима Е.-М. Ремарка // *Всесвітня література і культура*. 2005. №6. С. 29–31
27. Шахова К. Музична стихія в Томаса Манна // *Зарубіжна література*. 2003. №36. С. 17–21.
28. Затонський Д. Роман П. Зюскінда «Запахи» у дзеркалі літературознавства // *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2002. № 5–6. С. 71–74.
29. Пригодій С. М. Американський романтизм. Полікритика: навч. посіб./ С. М. Пригодій, О. П. ГоренкоК.: Либідь, 2006. 440 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. www.nbu.gov.ua
2. <http://www.ukrlib.com.ua/>
3. <http://www.ukrlit.vn.ua/>
4. <http://www.ukrcenter.com/library/default.asp>
5. http://lucl.lucl.kiev.ua/start/lit_ukr.html
6. www.poetyka.uazone.net
7. www.ilnan.gov.ua
8. <http://pysar.net>